

RSMH:s förbundsordförande:

Dags att utreda patienternas säkerhet

Elin började må psykiskt dåligt efter en våldtäkt och utsattes sedan för ytterligare sexuella övergrepp inom barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Det handlade programmet »Sveket mot Elin« i Uppdrag Granskning om i höstas. Att skötaren kunde begå övergrepp på avdelningen är fruktansvärt, och det är därtill extremt anmärkningsvärt att Elin inte har fått behandling för sina trauman utan istället bältats och blivit tungt medicinerad med bland annat neuroleptika.

Tyvärr är Elin inte ensam om att ha varit utsatt för övergrepp inom psykiatri. Ständigt kommer alarmerande uppgifter om stora brister och vi inom Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH, är utomordentligt oroade över patienternas säkerhet. Det barn eller den vuxna människa som är inlåst på en sluten psykiatrisk vårdavdelning är totalt maktlös, och kan inte ta sig någonstans för att få hjälp mot övergrepp som sker på avdelningen. Därtill måste tvångsåtgärderna i psykiatri bort. Bältesläggning eller fastspänning är för de flesta oerhört traumatiserande.

Med tanke på alla problem är det välkommet att Socialstyrelsen nu har lämnat förslag till en handlingsplan för att öka patientsäkerheten. I den tas det bland annat upp att kunskapen om patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården behöver öka och arbetet stärkas med att identifiera, utreda och analysera händelser som lett till vårdskador. Det håller vi med om. I Elins fall dröjde det mer än sex år innan de högst ansvariga fick kännedom om övergreppen, så att det kunde leda till några förändringar.

Men i övrigt har handlingsplanen flera brister. Den tar inte upp vuxen- eller barn- och ungdoms-

»Patientsäkerheten i psykiatri behöver en ordentlig genomlysning på nationell nivå.«

psykiatri, annat än genom nämna att kunskap saknas om patientsäkerheten där, se sidan 6.

Här skulle det behövas en egen utredning, med en ordentlig genomlysning på nationell nivå av hela vuxenpsykiatri och BUP. Det skriver vi i vårt remissvar, som finns att läsa på rsmh.se. Vi anser också att definitionen av en vårdskada behöver synliggöras mer i handlingsplanen än vad som görs i dag, dessutom bör definitionen vidgas. I dag står det i patientsäkerhetslagen att vårdskador är lidande, psykiska skador och även självmord, som hade kunnat undvikas med rätt insatser. Vi anser att även trauma, dåligt bemötande och nekad vård som leder till skada utanför vården borde räknas som vårdskador.

Tanken med förslaget till nationell handlingsplan är att den ska kunna användas av regioner och kommuner för att etablera principer, prioriteringar och mål för arbetet med patientsäkerhet. Men hur skulle det ens vara möjligt utan att det finns någon djupare kunskap om hur det ser ut inom psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri?

/ Barbro Ronsten,
förbundsordförande RSMH.